

DRWECA

z dodatkami: „Oplekun Młodzieży“, „Dodatek powieściowy“ i „Nasz Przyjaciel“

„Drweca“ wychodzi trzy razy tygodniowo w wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów 1,— z doręczeniem 1,19 zł miesięcznie. Przejmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet. Adres telegr.: „Drweca“ Nowemiasto-Pomorze

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 5 groszy, na stronie 3-linowej 15 groszy, w tekście na 2 i 3 stronie 20 groszy, na 1 stronie 25 groszy, przed tekstem 30 groszy. Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Biuletyn wydawnictwa „Drweca“ Sp. z o.o. w Nowemiastku.

Redaktor: Marja Bogusławska w Nowemiastku.

Nr. 23

Nowemiasto-Pomorze, Sobota dnia 21 lutego 1925.

Rok V

Konkordat Rzplitej Polskiej z Watykanem.

Jesteśmy w stanie podać kilka szczegółów najważniejszych z podpisanego świeżo konkordatu między Watykanem a Polską.

Konkordat składa się z 28-u artykułów. Artykuły są krótkie, jasno i zwięźle zredagowane, w języku francuskim.

Ślady rozbiorów zostaną zupełnie zatarte.

W granicach diecezji naszych wprowadza konkordat zmiany, zacierające ślady politycznych rozbiorów Polski.

Wszystkie diecezje, zarówno łacińskie, jak greckokatolickie, będą w całości mieściły się w granicach Rzeczypospolitej, czyli, że żadna część Rzeczypospolitej nie będzie podlegała pod względem kościelnym żadnemu biskupowi z państwa obcego, z drugiej zaś strony żaden z biskupów polskich nie będzie rozciągał swej władzy na terytorjum, należące do obcego państwa.

Kto może zostać biskupem.

Biskupem diecezjalnym w Rzeczypospolitej Polskiej może być tylko obywatel polski. Wszyscy obecni biskupi mają złożyć przysięgę na wierność państwu polskiemu. Przełożonym zakonów również będą mogli być tylko obywatele polscy (dotychczas niejednokrotnie stanowiska te zajmowali cudzoziemcy).

Każdy nowy biskup polski będzie mianowany przez Stolicę Apostolską, przed mianowaniem jednak Watykan upewni się, że Prezydent Rzeczypospolitej nie założy przeciw danemu kandydatowi weta. Innymi słowy, biskupem będzie mianowany tylko ten duchowny przeciw któremu nie będzie sprzeciwu Prezydenta.

Księdzu nie wolno uprawiać działalności przeciwpaństwowej.

W razie udowodnienia proboszczowi, wikariuszowi itd. działalności przeciwpaństwowej, biskup będzie obowiązany, na żądanie władz państwowych, usunąć winnego ze stanowiska.

Kompetencja nuncjusza papieskiego w Warszawie będzie rozciągała się także na W. M. Gdańsk.

Ile zatrzyma kościół ziemi, a jaką otrzymają księża pensje?

Co do własności kościelnej nieruchomości, to każdemu biskupowi ma być pozostawione maksimum 180 hektarów gruntu, każdej parafii zaś od 15 do 30 hektarów zależnie od klasy gruntu. Ograniczeniem tym co do obszaru nie podlegają jednak lasy.

Pensje rządowe dla wszystkich księży w danej diecezji będą wpłacane ogółem na ręce danego biskupa ten zaś będzie je wypłacał proboszczom itd. Pensja proboszcza ma wynosić 110 zł miesięcznie. Jura stolarie, t. j. pobieranie od wiernych opłat za pogrzeby, ślubu itp., będą nadal zachowane.

Konkordat jest podpisany przez kardynała sekretarza stanu Gaspariego, ambasadora polskiego w Rzymie Skrzyńskiego i pośta Stanisława Grabskiego.

Konkordat był zredagowany z osobistym udziałem Ojca św., któremu wyniki każdej narady z postem Grabskim były niezwłocznie przedstawiane do opinii i decyzji.

Powrót Stanisława Grabskiego.

Posel Stanisław Grabski przybył wczoraj z Rzymu i złożył sprawozdanie premierowi a następnie ministrowi Skrzyńskiemu, w południe przybył do Sejmu i konferował z marszałkiem Ratajem, referentem budżetowym ministerstwa wyznań religijnych i oświecenia publicznego, postem Rymarem, prezesem sejmowej komisji spraw zagranicznych i postem Dębskim a wieczorem złożył wizytę nuncjuszowi papieskiemu msgr. Lauriemu.

Sprawa konkordatu zostanie dziś zreformowana w Radzie Ministrów, która go dziś jeszcze wniesie do Sejmu. Jutro odbędzie się pierwsze czytanie. Jutro rozpatrzy go senacka komisja spraw zagranicznych a w piątek sejmowa.

Projekt ustawy o granicach państwa.

Warszawa, 19 2. Rada Ministrów rozpatrywała projekt ustawy o granicach państwa. Celem ochrony granic projekt wprowadza podział przestrzeni granicznej na trzy części: 1. pas drogi granicznej, 2. strefa nadgraniczna, 3. pas graniczny. Pas drogi granicznej szerokości 8 mtr. służy jako droga obchodowa dla patroli.

Własność prywatna w tym pasie musi być wyłączone. Strefa nadgraniczna ma szerokości 2 km. Tę strefę zamieszkiwać mogą osoby posiadające własne nieruchomości. W pasie granicznym wzbudzone jest zamieszkiwanie osobom bez przynależności państwowej i karany sądownie.

Polskie radiokoncerty.

Warszawa, 19 2. Pierwsza polska radiostacja T-wa Radio-Technicznego urzędu codziennie koncerty. Odebrała ona z całego szeregu miast podziękowania z jednoczesnym stwierdzeniem, iż produkcje tej stacji są znakomicie słyszane przez tamtejsze radio. Wczoraj otrzymano depeszę iskrową z Londynu, donoszącą iż koncerty warszawskie były słyszane w Londynie. W

depeszy tej wyrażono gratulację z powodu otwarcia polskiej stacji. Zawiadomiono, iż zaraz po wysłuchaniu warszawskiego koncertu, londyńska radiostacja nadała polski hymn narodowy. Wczoraj na życzenie prezydenta Wojciechowskiego założony został dla jego potrzeb prywatnych, radioaparatu.

Gdańsk niepokoi się postępem robót w Gdyni.

Gdańsk, 18. 2. W tutejszych kołach gospodarczych żywo interesują się rozbudową portu w Gdyni. Znawcy stosunków twierdzą, że jedynie przez kierowanie statków przybywających do Gdyni z pominięciem portu gdańskiego i portów ekspedycyjnych w Gdańsku istnieje możliwość rozwinięcia się polskiego kupiectwa i marynarki handlowej. Gdańszczan poważnie

niepokoi postęp robót w Gdyni. Poczynając od 1 maja rozpoczęta zostanie w Gdyni budowa olbrzymiej hali na magazyny z chłodniami w suterenach, oraz dwóch dźwigów. Prace te będą wykonane wkrótce, tak że port, którego budowę przyspieszono, uzyska normalne warunki pracy.

Nie znaleźli winnych.

Gdańsk, 18. 2. Senat gdański zawiadomił generalnego komisarza Rzplitej Polskiej, że miejscowej policji nie udało się odnaleźć winnych zamalowania polskich skrzynek pocztowych. Co do urzędnika senatu

Wilkego, na którego wskazał gen. komisarz Rzplitej Polskiej jako na winnego, to senat tłumaczy, że był on pijany, a dokonane przez niego uszkodzenia były nieznaczące.

Oszukańcze manipulacje niemieckich władz rządowych.

Warszawa, 18. 2. Niemcy wbrew postanowieniom konwencji, zapewniającej im przez Polskę przewóz uprzywilejowany, t. j. odbywający się bez paszportów i wiz z Prus Wschodnich do reszty Niemiec poddają podróży rewizji paszportowej na swoich etapach granicznych.

Fakt ten wyszedł na jaw z okazji przejścia kolei niemieckich w ręce kompanii prywatnej. Kompanja mianowicie odmówiła udzielania bezpłatnych biletów niemieckim funkcjonariuszom policyjnym dokonyującym rewizji podczas biegu pociągów. Na tem tle w Pile do zatargu między funkcjonariuszami kolejowymi policyjnymi. Pierwsi z nich nie chcieli wpuścić drugich

do pociągu bez biletu. Niemiecka kompanja bowiem stoi na słusznym stanowisku, że podróżni używający pociągów uprzywilejowanych wolni są nie tylko od wiz polskich, ale nawet od obowiązku posiadania jakiegokolwiek karty legitymacyjnej.

Powyższe zdarzenie jasno dowodzi, w jaki sposób Niemcy, prowadząc — jak wiadomo — silną agitację przeciwko Polsce na temat niedogodności wynikłych z oddzielenia Prus Wschodnich od Rzeszy, traktują swoich własnych podróżnych, żądając od nich formalności zgola nieprzewidzianych przez polsko-niemiecką konwencję.

Wojna celna rumuńsko-niemiecka.

Berlin, 18 2. Rząd rumuński zapowiedział ostre kroki wobec firm niemieckich, ponieważ rząd niemiecki nie godzi się na warunki finansowo, ugody i zapłatę odszkodowań. W Rumunji przeprowadzono spis majątków niemieckich, które zostaną zakwestrowane, gdyby rząd niemiecki nie zgodził się na żądanie Rumunji. W tym wypadku poseł rumuński opuści Berlin. W Rumunji utrzymuje się także przekonanie, że banki niemieckie prowadzą akcję przeciw lejowi, usiłując obniżyć jego kurs. Zarządzenia Rumunji dotyczą w pierwszym rzędzie filii niemieckiej fabryk Siemens.

Dzisiejszy „Lokal-Anzeiger“ donosi co następuje: Bukareszteński „Adverul“ opublikował we wczorajszym numerze rozporządzenie rumuńskiego ministra skarbu do wszystkich władz rumuńskich, aby zerwali rokowania z obywatelami i przedstawicielami państwa niemieckiego. Okrety, wiozące towary rumuńskie do

Niemiec, zostały z drogi odwołane.

Prasa niemiecka wyraża się bardzo ostro o postępowaniu rządu rumuńskiego i wzywa rząd niemiecki do odwetu. „Berliner Ztg. am Mittag“ pisze: Rząd ma obowiązek stwierdzić, czy zapowiedziane zamysły są rzeczywiste i zbadać zakres zamierzeń Rumunji. Gdyby tak było, rząd niemiecki powinien wszystkich Rumunów zamieszkałych w Niemczech wydrzeć. Zarządzenie dotknie wielu niewinnych, ale trzeba nareszcie z tem skończyć, żeby każdy zwycięzca nie przypuszczał że można Niemców traktować jak parjasów i obiekt chwilowej fantazji.

Komisja spraw zagr. parlamentu Rzeszy wysłała sprawozdania min. spraw zagr. Stresemanna w sprawie zatargu niemiecko-rumuńskiego. Dyskusja jaka się następnie odbyła wykazała, że komisja całkowicie podziela stanowisko, zajęte przez rząd.

Protokół genewski zostanie odrzucony.

Warszawa 19 2. Korespondent londyński „Gazety Warszawskiej“ donosi:

Na najbliższym posiedzeniu gabinetu rozważany będzie protokół genewski, przyczem za podstawę narad służyć będą odpowiedzi wszystkich dominjów i raport komisji obrony państwa. Jeżeli nie zapadnie uchwała już na 9 marca, ma się opracować odmienne propozycje,

to rząd angielski będzie prosił o odroczeniu decyzji do następnego posiedzenia Ligi.

Przyjęcie dotychczasowego protokołu nie ma zwolennika w żadnym ministrze, istnieje natomiast różnica zdań co do tego, czy główna treść projektu ma być zachowana i tylko uzupełniona zmianami, czy też ma być wygotowany zupełnie nowy projekt.

Jest jeszcze kilka
parcel z łakami
do kupna lub do wydzier-
żawienia przyjmuje się także
bydło i owce
na pastwisko
Maj. Taborowizna.

Henko

Henkla soda do prania i blanszowania

Henkla soda do prania i blanszowa-
nia oszczędza mydło i proszek mydlany.
Obniża koszty prania. Wyśmienity środek
moczenia bielizny.

Wszystkim krewnym, sąsiadom jako i mło-
dzieży szkolnej, którzy brali udział w pogrzebie
naszego najstarszego syna

ś. p. **Jana**

i za obfite złożenie wieńców na mogile jego
składamy na tej drodze serdeczne

„Bóg zapłać!”

Zajązkowo, 14. 2. 25

Pielenc z żoną.

Kurzętnik.

W sobotę, dnia 21 bm.
o godz. 5-jej popoł. do 5-jej rano
odbędzie się na sali p. Na-
pierskiego

zabawa z tańcami

na którą uprzejmie zaprasza
Oberżysta.

Zagubiłem
papiery

wojskowe
w drodze z Itowa do Luba-
wy. Łask. znalazcę uprasza
się o zwrócenie

W. Kaczyński,
dworzec Lubawa. 21. 2. 25.

Sledzie

Matjes la
Opiekane
Zawijane

Ser

Tylżycki śmietankowy
Szwajcarski
Edamski
Parmesan
Ziółkowy
Camembert
Ementaler
Harcerski

poleca

Stanisław Rost,
Nowemiasto, Rynek 23

Potrzebni od 1. 4. br.
kowal-maszynista,
obeznany z maszynami rolni-
czymi i kuciem koni, oraz
dojarz

do ca. 35 krów oraz 6 szt.
młodego bydła z 2 pomoc-
nikami i **owczarz**
do ca. 200 owiec.

Zgłosz. do majetności
Szczupliny,
p. Grabowo, pow. Działdowo

20-30 ctr. prostej

SŁOMY pszczoł

ma na sprzedaż w Łąkorzu
Pronobis.

Z dniem 10-go lutego b. r.

przejąłem od p. Eugenjusza Gałki w Lubawie przy Rynku

interes kolonjalny

który postaram się zaopatrzyć we wszystko czego tylko w go-
spodarstwie domowym potrzeba. Polecając się względem Sza-
nownej Publiczności, którą pod każdym względem postaram
się zadowolnić

Pozostając z szacunkiem

ALOJZY KOZICKI

Modrow'a
ORYGINALNY GROCH

„CONCORDIA“

świeżo hodowany, zielony, dobrze się gotu-
jący. Obecnie najlepszy groch do siewu,
sprzedaje tak długo jak zapasy starczą, ka-
żdy czwartek przedpołudniem od godziny
9-tej do 12-tej. — 1 ctr. 21 zł.

Modrow, Dom Gwiazdzy,
przy Nowemmieście.

Zamówienia na dwutygodnik

RADIO-AMATOR

Cena numeru 1 złoty

przyjmuje

Księgarnia Drwęcy

Nowemiasto, Lubawa
Rynek 4 telefon nr. 8 Gdańska 3 telefon 73

REKLAMA jest dźwignią handlu

za anons opłaca się raz tylko! —
klientele zyskuje się na zawsze!

ogłaszajcie w „DRWĘCY“

Cukier. 1/2 kg. a 0 80 zł
Czekol. 1/2 „ a 2 — zł
Czekol. 100 gr. a 0 40 zł
poleca

J. Górski,

Nowemiasto. Telefon 33.

Siano

około 15 ctr. sprzedam
lub zamienię na prostą
słomę żytnią albo jarą.

Jan Chechłowski,

Nowemiasto, ul. Jagiellońska.

Poszukuje się dzierżawy
100 do 150 morg. ziemi

z inwentarzem lub bez,
agenci niewykluczeni

Wiśniewski,

Lubawa.

10 koszek

pszczoł

ma na sprzedaż
A. Bloch, Lubawa.

Szanownej Publiczności Nowogomiasta i okolicy
podaję do łaskawej wiadomości, iż nadeszła

mąka cesarska 000
(Kaisermehl)

pięknej jakości, którą wymieniam również
za pszenicę.

Także wymieniam żytnią mąkę za żyto.

Proszę o łaskawe poparcie

z poważaniem

Franciszek Gabler.

KOSZE

do papieru

poleca w wielkim wyborze

„Drwęca“ Druk i Księg.
Nowemiasto, rynek 4. Lubawa, Gdańska 3.

TAPETY

poleca

Drwęca drukarnia i księgarnia.

DRUKARNIA „DRWĘCY“

Sp. z o. p.

NOWEMIASTO-POMORZE

wykonuje wszelkie druki: kupieckie,
dla przemysłowców, towarzystw szkół,
urzędów, rodzinne itd.

szybko, gustownie i po cenach umiarkowanych.

Własna Introligatornia.

Kto potrzebuje:

rządców
ekonomów
robotników
uczni
gospodyń
kucharek
pokojówek

Kto szuka:

pracy
posady
służby

Kto ma:

do sprzedania towary

Kto chce:

kupić lub sprzedać
dom
posiadłość
gospodarstwo
gościniec

niech ogłasza

w Drwęcy

Dzielnego

kowala

z własnymi narzędziami
poszukuje od zaraz

Gmina Rywałdzik,
p. Ostrowite, pow. lubawski.

Kompletne

urządzenie

składowe
i kuchnię kaflową

sprzeda tanio

Piotrowicz,

Lubawa, rynek.

Kupuję wszelką ilość

masła i jaj

w domu kupca p. Bartkow-
skiego i placę najwyższe ceny

Mundt, Bratjan.